

Силабус навчальної дисципліни
«Психологія спілкування»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціалізація	035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька
Освітньо-професійна програма	Французька мова і література, друга іноземна мова, переклад
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна
Мова навчання	Українська
Семестр	II
Кількість кредитів ЄКТС	3
Форма підсумкового контролю	залік
Викладач	Світлана ФЕДЬКО , кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології і туризму
Анотація навчальної дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Психологія спілкування» є вибірковою компонентом низки освітніх програм КНЛУ. Вона займає одне з центральних місць в системі професійної підготовки і особистісного розвитку здобувачів вищої освіти, майбутній фах яких пов'язаний з активною комунікативною взаємодією з людьми.</p> <p>Предметом вивчення дисципліни є аналіз психологічних механізмів спілкування і вироблення практичних рекомендацій для оптимального здійснення комунікативної діяльності на всіх рівнях. Лекційне викладення теоретичного матеріалу супроводжується практичними вправами, елементами тренінгу та виконанням студентами самостійних завдань, спрямованих на систематизацію основного масиву знань, що складають зміст курсу.</p> <p>Курс складається з одного навчального модуля і двох змістових модулів «Сприймання та розуміння у спілкуванні», «Спілкування як соціальна взаємодія».</p>

Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) – 3 кредити ЄКТС, 90 год., у тому числі: лекції – 14 год. семінарсько-практичні заняття – 16 год. самостійна робота – 60 год.
Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	<i>Немає</i>
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Навчальна дисципліна «Психологія спілкування» є складовою загальнопсихологічної підготовки здобувачів вищої освіти за гуманітарними спеціальностями. Головна мета курсу полягає у формуванні у здобувачів основи культури ефективного спілкування, сприяти формуванню психологічних і моральних якостей, що забезпечують ефективну професійну самореалізацію, а також конструктивне міжособистісне спілкування.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	
<p>Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей:</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 9. Здатність спілкуватися іспанською мовою. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей:</p> <p>ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати іспанську, другу іноземну мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації. ФК 18. Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами іспанської мови, другої іноземної мови та української для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах. ФК 21. Здатність представляти результати наукового дослідження, дотримуючись правил академічної доброчесності; ефективно і компетентно брати участь в різних формах ділової та/або наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі гуманітарних наук. ФК 22. Продуктивно працювати самостійно або у команді, розуміти і поважати різновид та мультикультурність, забезпечуючи, таким чином, соціальну взаємодію та залучення до здорового способу життя.</p>	
Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)	
Навчальна логістика (тематичний план)	Тема 1. Психологічні основи комунікативної взаємодії індивідів. Тема 2. Розуміння у спілкуванні. Бар'єри розуміння. Тема 3. Семантика та смисли у спілкуванні. Тема 4. Ефективне слухання . Тема 5. Конфлікти в міжособистісному спілкуванні. Тема 6. Психологічна маніпуляція у міжособистісному спілкуванні. Основи

Система оцінювання результатів навчання

Розподіл балів між видами навчальної діяльності:

семестр	форма підсумкового контролю	види навчальної діяльності здобувача	максимальна кількість балів
II	залік	аудиторна та самостійна робота	50
		модульна контрольна робота (МКР)	50
		залік	-

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за поточну (аудиторну та самостійну) роботу протягом семестру та рейтингового бала за МКР.

Поточне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється в 4-бальній шкалі («5», «4», «3», «2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських занять позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів (робота під час семінарів та/або практичних занять)

«5»	<i>студент демонструє вільне володіння матеріалом теми семінару; ознайомлений з рекомендованою літературою, вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та періоджерела; вміє вводити та використовувати власні класифікації, аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки</i>
«4»	<i>студент демонструє достатньо вільне володіння матеріалом теми семінару; ознайомлений з рекомендованою літературою та періоджерелами, відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та вивчення періоджерел; допускає неточності та несуттєві (які кардинально не міняють суть) помилки у визначенні понять та категорій і т.і., але легко усуває їх завдяки додатковим питанням</i>
«3»	<i>студент частково володіє матеріалом теми семінару; репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначенні понять та категорій і т.і.; нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання</i>
«2»	<i>студент демонструє нездатність розкрити питання семінару; не опанував зміст теми, вкрай слабо знає рекомендовану літературу, не володіє науковими фактами та категоріями, не знає основних закономірностей психічних явищ; показує низький рівень загальногуманітарного та наукового мислення</i>

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи здобувачів

«5»	<i>робота виконана правильно, повністю і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності строго дотримані</i>
«4»	<i>робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності строго дотримані</i>
«3»	<i>робота виконана, але містить помилки, відбиває недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній</i>

	<i>мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності дотримані частково</i>
«2»	<i>робота виконана на неприйнятно низькому рівні; оформлення не відповідає вимогам; вимоги академічної доброчесності не дотримані</i>
«0»	<i>робота не виконана</i>

Модульна контрольна робота (МКР) проводиться наприкінці семестру і охоплює весь зміст навчального модуля. МКР оцінюється за 4-бальною шкалою («5», «4», «3», «2»). Трансформація оцінок у рейтинговий бал за МКР проводиться у такий спосіб:

у VII семестрі
форма підсумкового
контролю – **ЗАЛІК**

«5» - 41-50 балів
«4» - 31-40 балів
«3» - 21-30 балів
«2» - 1-20 балів
Неявка на МКР – 0 балів

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи студентів

«5»	<i>при виконанні завдання студент демонструє широку обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, дає вірне та коректне визначення основним поняттям і психологічним термінам; вміння самостійно проводити аналіз психологічної ситуації або емпіричних даних та формулювати коректні і вірні коментарі та висновки</i>
«4»	<i>при виконанні завдання студент показав достатню обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, розуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, але виявляє при цьому недостатнє вміння самостійно проводити аналіз психологічної ситуації або емпіричних даних та формулювати коментарі і висновки</i>
«3»	<i>при виконанні завдання студент показав обмежену обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, низьке розуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, труднощі у проведенні аналізу психологічної ситуації або емпіричних даних та формулюванні коректних та вірних коментарів і висновків</i>
«2»	<i>при виконанні завдання студент показав обмежену обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, нерозуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, невміння проводити аналіз психологічної ситуації або емпіричних даних та формулювати коректні і вірні коментарі та висновки</i>
«0»	<i>робота не виконана</i>

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за наступною схемою:

підсумковий рейтинговий бал	оцінка за шкалою ЄКТС	підсумкова оцінка за дисципліну
		(форма підсумкового контролю – залік)
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
66 – 74	D	
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незараховано

Підсумкова форма контролю з дисципліни – **ЗАЛК в усній формі.**

Умови допуску до заліку: повне виконання програми курсу та всіх видів робіт, відпрацювання пропущених лекцій і семінарських занять, виконання самостійної роботи, успішне виконання модульної контрольної роботи.

- ✓ Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.
- ✓ Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка «зараховано», а в шкалі ЄКТС – Е та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано», оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання відповіді на заліку:

критерії оцінювання	шкала оцінювання	
	«зараховано»	«не зараховано»
відповідність відповіді змісту питання	відповідь здобувача повністю відповідає змісту питання. основні проблеми розкриті чітко та в повній мірі	відповідь здобувача лише частково відповідає / не відповідає змісту питання. основні проблеми визначено нечітко / не визначено
повнота і ґрунтовність відповіді	основні питання розкриті повністю і ґрунтовно	основні питання розкриті лише частково і без належної глибини / зовсім не розкриті
термінологічна коректність	здобувач вільно й коректно користується понятійно-категоріальним апаратом дисципліни	здобувач майже не користується професійною термінологією

Оцінка «**зараховано**» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача в повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям. Оцінка «**не зараховано**» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача не відповідає хоча б одному із зазначених критеріїв.

Політика курсу	<p>Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.</p> <p>Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.</p> <p>Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.</p> <p>Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.</p>
Рекомендована література	Основна:

1. Забродський М. М. Комунікативна компетентність вчителя : сутність і шляхи формування / М. М. Забродський, С. Д. Максименко. – Житомир : Волинь, 2000. – 32 с.
2. Коваленко А.Б. Психологія міжособистісного взаєморозуміння: підручник./ А.Б. Коваленко. – К.: ВПЦ „Київ. ун-т”, 2010. – 215 с.
3. Корольчук М.С. Психологія: схеми, опорні конспекти, методики: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл./ М.С.Корольчук, В.М.Крайнюк, В.М.Марченко; За заг. ред.М.С.Корольчука – К.: Ельга, 2005. – 320с.
4. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія : навч. посібник : рекомендовано МОН України / Л. Е. Орбан-Лембрик. – К. : Академвидав, 2003. – 448 с.
5. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л.Е. Орбан-Лембрик. – Чернівці: Книги-XXI, 2010. – 528 с.
6. Почепцов Г.Г. Соціальний інжиніринг: соціо- і психотехніки управління великими масами людей / Г. Почепцов. – Київ: Альтерпрес, 2010. – 253 с.
7. Прибутько П.С. Конфліктологія : навч. посібник : рекомендовано МОН / П.С. Прибутько. – К.: КНТ, 2010. – 136 с.
8. Філоненко М.М. Психологія спілкування : Підруч. для вищ. навч. закл./ М.М.Філоненко. – К.: Центр учбової літературиФілоненко М.М. Психологія спілкування. Підручник. / М.М. Філоненко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.
9. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: Навч. посібник. / І.М. Цимбалюк. – К.:ВД «Професіонал», 2004. – 304 с.
10. Eichhorn K., Thomas-Maddox C., Wanzer M. Interpersonal Communication: Building Rewarding Relationships. – Dubuque, IA: Kendall/ Hunt., 2008. – 24 с.

Додаткова:

Змістовий модуль 1. Сприймання та розуміння у спілкуванні

1. Ильин Е.П. Психология общения и межличностных отношений. – СПб.: Питер, 2009. – 576с.
2. Москаленко В.В. Психологія соціального впливу. Навч. Пос. – К. Центр учбової літератури, 2007. – 448 с.

Змістовий модуль 2. Спілкування як соціальна взаємодія

1. Емельянов С.М. Практикум по конфликтологии / С.М. Емельянов. – 2-е изд., перераб. – СПб.: Питер, 2001. – 400 с.
2. Кара-Мурза С.Г. Маніпуляція свідомістю. Навчальний посібник. Видання друге. – К.: Оріони, 2006. – 528 с.
3. Сидоренко Е.В. Тренинг влияния и противостояния влиянию. – СПб.: Речь, 2004. – 256с.